

Практичне заняття № 4

ТЕМА ДЕРЖАВНА СЛУЖБА

Мета: виробити у студентів глибоке розуміння державної служби в Україні як самостійного інституту адміністративного права. Довести перспективи реформування державної служби в Україні.

Короткі теоретичні відомості

Служба є одним із напрямів діяльності людства, важливим видом суспільно-корисної праці (до інших її видів належить виробництво матеріальних і нематеріальних цінностей, навчання, домашнє господарювання, громадська діяльність, підприємництво тощо). Служба як робота, як діяльність завжди пов'язана з такими категоріями, як адміністрування, керівництво, контроль, нагляд тощо. У правовій літературі зазначається, що служба в суспільстві поділяється відповідно до існування державних і недержавних організацій (громадських, корпоративних та самоврядних) на державну та недержавну. Існує також поділ служби в суспільстві на публічну та цивільну. До цивільної служби належить служба в недержавних організаціях і установах, громадських та політичних об'єднаннях, а також у державних організаціях, службовці яких не мають статусу публічної служби. До публічної служби відносять державну службу та службу в органах місцевого самоврядування. Визначення публічної служби на законодавчому рівні міститься в КАС.

Публічна служба – це діяльність на державних політичних посадах, професійна діяльність суддів, прокурорів, військова служба, альтернативна (невійськова) служба, дипломатична служба, інша державна служба, служба в органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування.

Державна служба – це професійна діяльність осіб, які обіймають посади в державних органах та їх апараті, щодо практичного виконання завдань і функцій держави й одержують за це заробітну плату за рахунок державних коштів.

Питання для обговорення

1. Державна служба: поняття, принципи та види.
2. Правове регулювання державної служби.
3. Державні службовці: поняття та види.
4. Правовий статус державних службовців.

Завдання до теми

Задача 1

Громадянин П. подав документи до конкурсної комісії на заняття посади керівника Головної аналітичної служби Адміністрації Президента України. Конкурсна комісія зажадала від П. відомості про його доходи та зобов'язання фінансового характеру та вклади в банках членів його сім'ї. Громадянин П. відмовився надати таку інформацію, посилаючись на недоторканість особистого життя й таємницю вкладів. Конкурсна комісія відмовила П. у розгляді його документів.

Проаналізуйте відповідні правові норми й обґрунтуйте свою точку зору щодо законності рішення комісії.

Задача 2

В одному з управлінь Міністерства освіти і науки України проводилась атестація державних службовців. Державним службовцям К. і Т. про проведення їх атестації було повідомлено за 5 днів до засідання атестаційної комісії.

На засіданні атестаційної комісії, яка складалася з двох членів – голови та секретаря, було прийнято рішення про невідповідність К. і Т. займаним посадам. За наказом міністра К. і Т. звільнено із займаних посад як таких, що «не пройшли атестацію».

Дайте юридичний аналіз ситуації. Чи законне рішення міністра про звільнення К. і Т. ? У якому порядку проводиться атестація державних службовців? Куди К. і Т. можуть звернутися за захистом своїх прав?

Задача 3

Гр. П. було призначено начальником управління економіки обласної державної адміністрації. Через місяць розпорядженням голови обласної державної адміністрації гр. П. було звільнено із займаної посади, оскільки з'ясувалось, що він є двоюрідним братом свого заступника.

Чи законно звільнено гр. П.? Відповідь обґрунтуйте, посилаючись на правові норми.

Контрольні питання

1. Організаційно-правові засади державної служби.
2. Поняття посади та посадової особи, класифікація посад.
3. Управління державною службою.
4. Служба в органах місцевого самоврядування: загальна характеристика.
5. Проходження державної служби: загальне поняття.
6. Стадії проходження державної служби. Соціальне забезпечення державних службовців.

Питання для самостійного опрацювання

1. Проходження державної служби: поняття та стадії.
2. Дисциплінарна відповідальність державних службовців. Особливості дисциплінарної відповідальності окремих видів державних службовців.

Питання для самоперевірки

1. Розкрийте поняття: державна служба, посада, державний службовець.
2. Дайте відповідь на запитання: в чому полягає відмінність державної служби від інших видів суспільної діяльності?
3. Чим відрізняється державна служба у «широкому» розумінні від державної служби у «вузькому» розумінні?
4. Чи є відмінність між поняттями «привілеї» і «пільги»?
5. Визначте обмеження, які законодавством України встановлено для державних службовців під час прийняття на службу та її проходження.

6. З метою підготовки до програмованого контролю визначте, які з перерахованих працівників є державними службовцями та які із них – посадовими особами:

- 1) касир державного ЗВО;
- 2) інженер з охорони праці та техніки безпеки акціонерного товариства;
- 3) начальник відділу кадрів управління залізниці;
- 4) член третейського суду;
- 5) голова виконкому селищної ради народних депутатів;
- 6) заступник голови правління комерційного банку;
- 7) учитель загальноосвітньої школи;
- 8) державний нотаріус;
- 9) державний пожежний інспектор;
- 10)завідувач магазину;
- 11)голова медичної призовної комісії;
- 12)інспектор ДАІ;
- 13)народний депутат України;
- 14)прокурор району.